

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19Csp/96/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117207672
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4117207672.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., IČO: 47 232 471, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: Peter P., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XX, XXX XX J. M., o zaplatenie 78,40 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovanému súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu - Poštová banka a.s., IČO: 31 340 890 so sídlom Dvorákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava sa žalobou doručenou súdu dňa 10.3.2017 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 78,40 eur, bankových poplatkov za upomienky vo výške 3,63 eur, úroku z istiny vo výške 48,23 eur, zmluvného úroku vo výške 19,50 % ročne zo sumy 78,40 eur od 12.1.2017 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania.

2. V žalobe uviedol, že žalovaný je zákonným dedičom po W. C., nar. 29.5.XXXX, zomr. 21.3..2014, naposledy bytom O. Z. 278 (pozn. súdu - žalobca v žalobe pravdepodobne nesprávne uvádza meno poručiteľa, súd ďalej nezistil súvis neb. W. C. s prejednávanou vecou, správne má ísť o osobu: C. P., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom J. M. - ďalej len „poručiteľ“). Právny predchodca žalobcu ako veriteľ uzatvoril dňa 25.10.2011 s poručiteľom ako dlžníkom Zmluvu o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli obchodné podmienky, všeobecné obchodné podmienky a sadzobník. Na základe uvedenej zmluvy poskytol právny predchodca žalobcu poručiteľovi peňažné prostriedky vo výške 2 500 eur. Právnomu predchodcovi žalobcu bolo dňa 13.3.2014 oznámené úmrtie poručiteľa a dňa 13.3.2014 vyhlásil právny predchodca žalobcu úver za predčasne splatný. Pohľadávka právneho predchodcu žalobcu vyčíslená k 11.1.2017 predstavuje: nezaplatenú istinu vo výške 752,46 eur, bankové poplatky za upomienky vo výške 34,86 eur, úrok z istiny vo výške 468,92 eur, zmluvný úrok vo výške 19,50 % z istiny od 12.1.2017 do zaplatenia. V zmysle osvedčenia o dedičstve po poručiteľovi nadobudol žalovaný dedičstvo po poručiteľovi v hodnote 3 758,33 eur, čo predstavuje 20,84 % z celkovej hodnoty dedičstva. Žalovaný nadobudol po poručiteľovi dlh vo výške 78,40 eur s príslušenstvom rovnajúci sa druhej polovici výšky celkovej pohľadávky žalobcu, nakoľko 1/2 pohľadávky prislúcha pozostalej manželke titulom BSM.

3. Vo vyjadrení zo dňa 22.5.2017 právny predchodca žalobcu súdu zaslal prehľad úhrad žalovaného a ich započítanie. Uviedol, že poručiteľ v období od poskytnutia úveru do podania žaloby vykonal úhrady vo výške 2 455,48 eur, z ktorých bolo na poplatky zaúčtovaných 27,44 eur, na úroky (zmluvný úrok a

úrok z omeškania) 680,51 eur a na istinu 1 747,54 eur. Nezaplatená istina predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 2 500 eur a započítanými úhradami na istinu vo výške 1 747,54 eur, t. j. 752,46 eur. Podľa bodu 5.6 obchodných podmienok pre úver sa platby od dlžníka voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa sadzovníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru. Právny predchodca žalobcu ďalej podrobne vyčíslil výšku nesplatených zmluvných úrokov od začiatku čerpania úveru do dňa podania žaloby. Pri vyčíslení úrokov z omeškania vychádzal právny predchodca žalobcu zo zákonnej sadzby úrokov z omeškania. Žalobca sa domáha zaplataenia zmluvných úrokov aj po zosplatnení úveru s poukazom na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a rozhodnutia NS ČR sp. zn. 32Cdo/3830/2014, 31Cdo/2851/1999, 32Cdo/2782/1999, 29Cdo 2606/2000, 33Cdo 113/2008, v ktorých súdy nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru veriteľom priznávajú.

4. Uznesením č. k. 19Csp/96/2017-39 zo dňa 20.10.2017, právoplatným dňa 24.11.2017 súd rozhodol o zmene na strane žalobcu tak, že pripustil, aby do konania na miesto doterajšieho žalobcu Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, vstúpil do konania ako žalobca R Collectors s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, IČO: 50 094 297.

5. Súd vo veci vydal dňa 18.12.2017 platobný rozkaz č. k. 19Csp/96/2017-41, ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

6. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor s vecným odôvodnením tvrdiac, že dlh je premlčaný, pretože jeho otec je už viac ako štyri roky zosnulý a poslednú splátku otec zaplatil ešte v čase, kedy žil. Žalovaný zároveň uviedol, že v osvedčení o dedičskom konaní zo dňa 23.4.2014 uvedený dlh nie je a neprešiel na nikoho z dedičov.

7. Uznesením č. k. 19Csp/96/2017 - 52 zo dňa 6.3.2018, právoplatným dňa 12.4.2018 súd platobný rozkaz zrušil.

8. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že zo strany žalovaného mu bolo oznámené úmrtie poručiteľa dňa 13.3.2014, pričom v zmysle uvedeného vyhlásil žalobca úver za predčasne splatný dňa 13.3.2014. Žalobca podal žalobu na súd dňa 8.3.2017, teda včas, pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

9. Za účelom prejednávania sporu súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal strany sporu. Strany sporu sa na pojednávanie nedostavili, pričom právny zástupca žalobcu požiadal súd o ospravedlnenie jeho neúčasti a súhlasil s tým, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Keďže súd nemal preukázanú aktívnu legitimáciu žalobcu v tomto konaní, pojednávanie odročil a žalobcovi umožnil predložiť dôkazy za účelom jej preukázania. Žalovaný na výzvu súdu podaním zo dňa 18.9.2018 súdu oznámil, že súdu spolu s návrhom na zmenu subjektov v konaní predložil zmluvu o postúpení pohľadávok spolu so súhlasom nového veriteľa. Zo strany žalovaného bolo oznámené úmrtie poručiteľa dňa 13.3.2014, pričom v zmysle uvedeného žalobca s ohľadom na OP SÚ vyhlásil úver za predčasne splatný 13.3.2014, teda žalovanému žiadne výzvy nezasielal.

10. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

11. Podľa § 219 ods. 1, 3 CSP, rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

12. V zmysle citovaných zákonných ustanovení a za splnenia tam uvedených podmienok súd pristúpil k verejnému vyhláseniu rozsudku.

13. Súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu, a to žaloby, Zmluvy o úvere dostupná pôžička, obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička - šikovná rezerva, všeobecných obchodných podmienok, osvedčenia o dedičstve Dnot 46/2014, 29D/597/2013, výpisom z úverového účtu, vyjadrením žalobcu zo dňa 17.5.2017, návrhom na zmenu subjektov na strane žalobcu zo dňa 13.7.2017, zmluvou o postúpení pohľadávok č. I/2017 s prílohou č. 1, súhlasom nového veriteľa so vstupom do konania na miesto žalobcu, odporom proti platobnému rozkazu, vyjadrením žalobcu zo dňa 4.4.2018, ospravedlnením žalobcu zo dňa 27.8.2018, vyjadrením žalobcu zo dňa 18.9.2018 a z takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav:

14. Medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a právnym predchodcom žalovaného - poručiteľom ako dlžníkom bola dňa 25.10.2011 uzatvorená Zmluva o úvere dostupná pôžička, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol poručiteľovi úver vo výške 2 500 eur s nasledovnými parametrami: výška mesačnej splátky 106 eur, celková výška nákladov 708,19 eur, dátum konečnej splatnosti 14.4.2014, dátum prvej platby 14.11.2011, úroková sadzba 18,50 % p.a., dátum každej ďalšej platby k 14. dňu v mesiaci, počet mesačných splátok 30, priemerná RPMN na trhu 20,55 %, RPMN banky 23,38 %.

15. Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 29D/XXX/2013, Dnot 46/2014 zo dňa 7.4.2014, právoplatného dňa 23.4.2014 mal súd preukázané, že právny predchodca žalovaného - C. P., nar. 11.XX.XXXX, naposledy bytom Zlaté Moravce, Prílepy zomrel dňa 20.11.2013 a žalovaný je jedným z jeho zákonných dedičov. V zmysle predmetného osvedčenia nadobudol žalovaný v dedičskom konaní aktíva v celkovej hodnote 2 379,16 eur, a to osobné vozidlo mazda MX3 v hodnote 700 eur, osobné vozidlo Volkswagen passat variant v hodnote 300 eur ako aj nehnuteľnosť nachádzajúca sa v k.ú Prílepy zapísaná na LV č. 3861, dom s.č. 174 postavený na parcele č. 385/3 v podiele 1/12-ina vzhľadom k celku, pričom podiel 1/12-ina na predmetnej nehnuteľnosti pri hodnote 1/2 nehnuteľnosti 16 550 eur predstavuje sumu vo výške 2 758,33 eur. Žalovaný nadobudol po poručiteľovi dedičstvo v hodnote 3 758,33 eur, čo predstavuje 20,84 % z celkovej hodnoty dedičstva (18 031 eur).

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 13.3.2014, t.j. ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130?ucinnost=13.03.2014>>najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

18. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (ďalej len zákon č. 483/2001), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe

vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

21. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nebol pôvodným veriteľom pohľadávky, ale veriteľom sa stal až na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, súd prednostne skúmal, či žalobca je, resp. nie je aktívne vecne legitimovaným subjektom v predmetnej právnej veci. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

22. Podľa úpravy v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítať. Z celého kontextu ustanovenia však možno vyvodiť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť. Z obsahu spisu nevyplýva, že by dodávateľ upozornil žalovaného, resp. poručiťľa na to, že mieni vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca na výzvu súdu, aby preukázal jeho aktívnu legitimáciu v tomto konaní výslovne uviedol, že žalovanému žiadne výzvy nezasielal a úver vyhlásil za predčasne splatný dňa 13.3.2014 s poukazom na OP SÚ, pričom žalobca zrejme v podaní poukazyval na obchodné podmienky k zmluve o spotrebiteľskom úvere bez ďalšej bližšej konkretizácie. Takáto argumentácia žalobcu je zjavne nepostačujúca a splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nepreukazuje. Dôsledkom nesplnenia povinnosti žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu, uloženej mu kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa je neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v zmysle ust. § 39 OZ tento úkon odporuje zákonu. Ak nedošlo k platnému a účinnému zosplateniu úveru, právny predchodca žalobcu postúpil úver, ktorý nebol splatný a takýto úver nebol spôsobilým predmetom postúpenia.

23. Nedostatok aktívnej legitimácie na strane žalobcu ďalej vyplýva aj z porušenia zákonného ustanovenia, a to § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. V súlade s predmetným ustanovením pre platné postúpenie pohľadávky banky sa vyžaduje súčasné splnenie dvoch podmienok - postúpeniu musí predchádzať doručenie písomnej výzvy banky adresovanej dlžníkovi (klientovi) na splnenie omeškaného peňažného záväzku, a napriek tejto výzve je dlžník (klient) banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku). Postupca, ktorému banka pohľadávku postúpila je povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho splatného peňažného záväzku voči banke a tiež, že klient pred postúpením pohľadávky bol v omeškaní so zaplatením svojho záväzku nepretržite aspoň 90 kalendárnych dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitimácie postupníka.

24. Ustanovením § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. sa sledovalo sprísnenie postúpenia bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

25. V danom prípade súd nemal slnené ani z podmienky postúpenia pohľadávky vyžadované v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2011 Z. z., postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na túto skutočnosť súd dospel k záveru, že

žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a bolo žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

26. S poukazom na vyššie uvádzané skutočnosti súd žalobu pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu zamietol bez toho, aby sa ďalej zaoberal meritom prejednávanej veci a námietkou premlčania vznesenou žalovaným.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

28. V konaní bol úspešný žalovaný. Žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, žiadne mu nevyplývali ani zo súdneho spisu a žiadne si ani neuplatnil, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.